

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6To/56/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7513010221
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Evžen Kelij
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7513010221.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu JUDr. Evžena Kelija a členov JUDr. Mareka Dudíka a JUDr. Zoltána Szalaya, v trestnej veci obžalovaného Ľ. A. a spol. pre spolupáchateľstvo zločinu lúpeže podľa § 20, § 188 ods.1, ods.2 písm. d) Tr. zák. a iné, na verejnom zasadnutí dňa 13. júna 2013 v Košiciach o odvolaní obžalovaného Ľ. A. proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 30.4.2013, sp. zn. 4T/6/2013 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods.1 písm. d), ods.2 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste u obžalovaného Ľ. A..

Rozhodujúc vo veci sám, podľa § 322 ods.3 Tr. por. ukladá obžalovanému Ľ. A., nar. XX.X.XXXX v B., bytom P. M. A. - Č. S. č. XXX, podľa § 188 ods.2, § 42 ods.1, § 38 ods.2, ods.4, § 39 ods.1 Tr. zák. s prihliadnutím na § 36 písm. l), § 37 písm. h), písm. j) Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 66 (šesťdesiatšesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods.2 písm. a) Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods.2 Tr. zák. z r u š u j e výrok o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 12.4.2013, sp. zn. 5T/228/2012, vo vzťahu k odsúdenému Ľ. A., ktorým bol uznaný vinným pre spolupáchateľstvo prečinu porušovania domovej slobody podľa § 20, § 194 ods.1, ods.2 písm. c) Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom krádeže podľa § 212 ods.1, ods.2 písm. a) Tr. zák., za ktorý mu bol uložený podľa § 194 ods.2, § 41 ods.1, § 38 ods.2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. m) Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov, výkon ktorého bol podľa § 49 ods.1 písm. a) Tr. zák. podmienčne odložený a podľa § 50 ods.1 Tr. zák. určená skúšobná doba v trvaní 24 mesiacov, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 30.4.2013, sp. zn. 4T/6/2013 bol obžalovaný Ľ. A., spolu s už odsúdenými ml. L. R. a ml. A. T., uznaný vinným pre skutok právne kvalifikovaný ako spolupáchateľstvo zločinu lúpeže podľa § 20 k § 188 ods.1, ods.2 písm. d) Tr. zák., ktorého sa mali dopustiť tak, že

v obci P. M. A., okres Košice - okolie, dňa 21.10.2012, v čase okolo 21,00 hod. na chodníku na ulici pred domom č. XX, po predchádzajúcej vzájomnej dohode prepadli F. A. tým spôsobom, že Ľ. A. chytil poškodeného zozadu okolo hrudníka a krku a stiahol ho na zem, ml. A. T. chytil poškodeného za ruky a ml. L. R. poškodenému odcudzil zo zadného vrečka nohavíc koženú peňaženku s obsahom jednej

bankovky v hodnote 100,- Eur, drobné mince v nezistenej hodnote, jednu platobnú kartu Č., jednu kartu L., čím poškodenému spôsobili odcudzením vecí škodu vo výške cca 200,- Eur a útokom na poškodeného mu spôsobili zranenie ľavej tváre, ľavého laktového zhybu a zmliaždenie ľavého kolena s odreninami s dobou liečenia do 7 dní.

Za to mu bol uložený podľa § 188 ods.2, § 42 ods.1 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 8 (osem) rokov.

Podľa § 48 ods.2 písm. a) Tr. zák. ho pre výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Zároveň, podľa § 42 ods.2 Tr. zák. zrušil výrok o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 5T 228/2012 zo dňa 12.4.2013, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce.

Napokon, uložil obžalovanému L. A. podľa § 287 ods.1 Tr.por. povinnosť spoločne a nerozdielne s ml. L. R. a ml. A. T. nahradiť škodu vo výške 100.- Eur.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný L. A. (ďalej len „odvolateľ“) a to proti výroku o treste, ktorý podľa neho je prísny. V písomnom odôvodnení podaného opravného prostriedku poukazuje na skutočnosť, že pokiaľ bol v minulosti súdom trestaný, tak sa trestnej činnosti dopustil ako mladistvý. Pri ukladaní trestu bolo potrebné prihliadnúť i na závery znalcov z odboru psychiatria, z ktorých vyplýva, že v jeho prípade ide o nevyrovnanú, teda psychopatickú osobnosť s rozumovými schopnosťami na rozhraní podpriemeru a ľahkej mentálnej retardácie. Práve z povahy týchto porúch jeho osobnosti vyplynula pohnúťka vedúca k vykonaniu žalovaného skutku. Napokon, poukazuje, že vyrastal v zlých sociálnych podmienkach, neukončil ani základné vzdelanie a za týchto okolností sa u neho vyvinuli už uvedené poruchy osobnosti. Navrhol, aby odvolací súd v súlade s ustanovením § 321 ods.1 písm. d), písm. e) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Obhajca odvolateľa v konečnom návrhu na verejnom zasadnutí poukázal na písomné odôvodnenie podaného opravného prostriedku, pričom navrhol zrušiť výrok o treste, aplikovať ustanovenie § 39 ods.3 písm. b) Tr. zák. a uložiť čo najnižší trest, prípadne zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o treste a vec vrátiť súdu prvého stupňa na nové rozhodnutie vo výroku o treste.

Prokurátor v konečnom návrhu na verejnom zasadnutí uviedol, že považuje napadnutý rozsudok za plne zákonný a dôvodný a odvolanie odvolateľa navrhol ako nedôvodné zamietnuť.

Odvolateľ v konečnom návrhu na verejnom zasadnutí opätovne priznal spáchanie žalovaného skutku s tým, že to ľutuje.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 315 Tr.por.) skôr, než začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 Tr.por. zisťoval, či odvolanie je prípustné, či bolo podané včas a oprávnenou osobou a či nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania, avšak z obsahu spisového materiálu zistil, že odvolanie je prípustné (§ 315 ods.1 Tr.por.), bolo podané včas - v zákonom stanovenej lehote a na mieste, kde možno tento opravný prostriedok podať (§ 309 ods.1 Tr.por.), oprávnenou osobou (§ 307 ods.1, ods.2 Tr.por.) a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania.

Krajský súd potom pri rozhodovaní o odvolaní odvolateľa postupoval v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr.por. a preskúmal tak zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému podal odvolateľ odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané neprihliadol, nakoľko by neodôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr.por.

V zmysle citovaného zákonného ustanovenia - vyjadrujúceho revízny princíp - odvolací súd preskúmava len tie výroky, proti ktorým podal odvolateľ odvolanie, ako i správnosť postupu konania, predchádzajúceho napadnutému výroku rozsudku, s výnimkou, že odvolací súd musí prihliadnúť aj

na chyby, ktoré síce odvolaním neboli vytýkané, ale ktoré sú takej povahy, že by odôvodňovali (po právoplatnosti rozsudku) podanie mimoriadneho opravného prostriedku - dovolania v zmysle ustanovenia § 371 ods.1 Tr.por.

Podľa § 2 ods. 10 Tr.por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav vecí, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr.por., orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo, i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Odvolací súd preskúmaním obsahu napadnutého rozhodnutia, ako i podaného opravného prostriedku a spisového materiálu zistil, že odvolateľ na hlavnom pojednávaní dňa 30.4.2013 - po poučení v zmysle § 257 ods.1 Tr. por., urobil vyhlásenie, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe a nemá námietky voči uplatnenej náhrade škody a prvostupňový súd postupoval primerane podľa § 333 ods.3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g), písm. h) Tr. por., pričom odvolateľ na všetky otázky formulované v týchto zákonných ustanoveniach odpovedal pozitívne.

Po tomto vyhlásení odvolateľa prvostupňový súd správne postupoval podľa ustanovenia § 257 ods.6 Tr.por., ak zistil stanovisko prokurátora, ktorý navrhol prijať vyhlásenie odvolateľa.

I ďalší postup prvostupňového súdu bol preto v dôsledku uvedeného v súlade s príslušným zákonným ustanovením, pokiaľ prijal uznesením podľa § 257 ods.7 Tr. por. vyhlásenie odvolateľa, že je vinný s tým, že v súlade s ustanovením § 257 ods.8 Tr.por. dokazovanie v rozsahu jeho priznania sa nevykoná, t.j. k preukazovaniu viny odvolateľa a k náhrade škody, a vykoná dôkazy súvisiace s výrokom o treste.

Prvostupňový súd potom vykonal - vo vzťahu ku skutku - dokazovanie súvisiace iba s výrokom o treste.

Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku zistil, že nie je zrejmé, či súd prvého stupňa pri ukladaní trestu - aspoň to nevyplýva z výroku o uloženom treste odvolateľovi - postupoval v zmysle ustanovenia § 38 ods.2 Tr. zák., v zmysle ktorého pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Taktiež, nie je zrejmé, či pri rozhodovaní zistil poľahčujúce alebo priťažujúce okolnosti.

Odvolací súd ako poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. l) Tr. zák. hodnotil priznanie spáchania trestného činu a úprimnú ľútosť odvolateľa, naopak ako priťažujúce okolnosti hodnotil to, že ukladal trest za viac trestných činov - § 37 písm. h) Tr. zák., ako i to, že odvolateľ zviahol na spáchanie trestného činu mladistvého - § 37 písm. j) Tr. zák.

Nakoľko obžalovaný sa žalovaného skutku dopustil dňa 21.10.2012, teda skôr ako mu bol vo veci Okresného súdu Košice- okolie, sp. zn. 5T/228/2012 doručený trestný rozkaz - t.j. dňa 30.5.2013, kedy nastali účinky vyhlásenia rozsudku, správne postupoval súd prvého stupňa pokiaľ za použitia ustanovenia § 42 ods.1 Tr. zák. uložil súhrnný trest, avšak nedostatočne vo výroku o treste formuloval postup podľa ustanovenia § 42 ods.2 Tr. zák., to znamená, zrušenie výroku o treste uloženého páchatelovi skorším rozsudkom, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce.

Podľa názoru a zistení odvolacieho súdu, pri ukladaní trestu bolo potrebné postupovať v súlade s ustanovením § 38 ods.2, ods.4 Tr. zák., pričom - vzhľadom na základnú sadzbu ustanovenia § 188 ods.2 Tr. zák., ktorá je 7 rokov - zvýšená dolná hranica trestnej sadzby je v predmetnom prípade 8 rokov 8 mesiacov.

Vzhľadom na skutočnosť, že u odvolateľa prevažuje pomer priťažujúcich okolností, zvýšila sa dolná hranica zákonom stanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Krajský súd pri úvahách o treste dospel k záveru, že je tu dôvod pre postup v zmysle § 39 ods.1 Tr. zák., t.j. splnená podmienka na mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu.

Podľa § 39 ods.1 Tr. zák., ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatelia má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatelia neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatelovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu ustanoveného týmto zákonom.

Súd prihliadol na okolnosti prípadu, ktoré sa v prejednávanom prípade týkajú osobnostného hodnotenia odvolateľa. U odvolateľa ide o simplexnú osobnosť, rozumové schopnosti v pásme podpriemeru až ľahkej mentálnej retardácie so zvýšenou emočnou labilitou a instabilitou, zvýraznenou iritabilitou a sklonom k impulzívnemu správaniu. Má nízku toleranciu frustrácii, asociálne sklony a nedostatočne vyvinuté vyššie city. Alkoholizmus - II. vývojová fáza podľa Jellineka, je zatiaľ bez závislosti. Z uvedeného teda vyplýva, že u odvolateľa ide o nevyrovnanú simplexnú osobnosť s rozumovými schopnosťami na rozhraní priemeru a ľahkej mentálnej retardácie.

Tieto uvedené skutočnosti viedli odvolací súd k záveru, že psychický stav odvolateľa (slabomyseľnosť a výrazné známky primitivizmu, menšia kritičnosť) možno považovať za výnimočné okolnosti prípadu odôvodňujúce mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody podľa § 39 ods.1 Tr.zák.

Použitie zákonom ustanovenej - a dokonca zvýšenej dolnej - hranice trestu odňatia slobody, by bolo pre odvolateľa neprimerane prísne a účel trestu v prejednávanom prípade možno dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania.

V predmetnom prípade ide o situáciu, kedy sú u odvolateľa splnené zákonné podmienky na zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby (§ 38 ods.4 Tr. zák.) a súčasne je splnená podmienka pre mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby (§ 39 ods.1 Tr. zák.). Odvolací súd preto pri ukladaní trestu najprv zvýšil dolnú hranicu trestnej sadzby v zmysle § 38 ods.4 Tr. zák. o jednu tretinu a následne postupoval podľa ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu podľa § 39 ods.1 Tr.zák. Neopomenul však prihliadnuť na ustanovenie § 39 ods.3 Tr. zák., ktorého znenie limituje dolné hranice trestných sadzieb odňatia slobody. Vzhľadom na skutočnosť, že zvýšená hranica trestnej sadzby - 8 rokov 8 mesiacov - nepresahuje 10 rokov, nemohol uložiť trest kratšieho trvania ako sú 2 roky.

Odvolací súd pri ukladaní trestu u odvolateľa postupoval v súlade s ustanovením § 34 Tr.zák. a nasl. a pri určení druhu trestu a jeho výmery prihliadol a to najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti i na osobu páchatelia, jeho pomery a možnosti jeho nápravy. Súčasne, taktiež dôsledne zohľadnil i potreby zaistenia zákonného účelu trestu z hľadiska tak individuálnej represie ako i generálnej prevencie.

S prihliadnutím na skutočnosť, že podľa názoru odvolacieho súdu boli splnené podmienky pre postup podľa § 39 ods.1 Tr. zák. - vzhľadom na okolnosti prípadu, dospel k záveru, že pre splnenie účelu trestu bude dostatočné uloženie trestu odňatia slobody v trvaní 66 mesiacov, ktorý trest mu zabráni dostatočne v páchaní ďalšej trestnej činnosti, bude dostatočne prevýchovne vplývať na odvolateľa v tom, aby v budúcnosti viedol riadny život a nedopustil sa ďalšej trestnej činnosti, pričom súčasne dostatočne iných odradí od páchania trestných činov. Uloženie prísnejšieho trestu by bolo neprimerane prísne, naopak, miernejší trest by nepostačoval pre splnenie jeho účelu.

Na základe skutočností zistených a vyplývajúcich z obsahu spisového materiálu, odvolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 321 ods.1 písm. d), ods.2 Tr. por. a zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste u odvolateľa a postupom podľa ustanovenia § 322 ods.3 Tr. por. rozhodol vo veci sám rozsudkom, nakoľko nové rozhodnutie bolo možno urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený a v zmysle vyššie uvedených skutočností uložil odvolateľovi primeraný trest za súčasného zrušenia výroku o treste v príslušnom rozsudku.

Nakoľko odvolateľ v posledných desiatich rokoch nebol vo výkone trestu odňatia slobody uloženého mu za úmyselný trestný čin , na výkon trestu odňatia slobody ho krajský súd v súlade s ustanovením § 48 ods.2 písm. a) Tr.zák. zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Záverom, vo vzťahu k výroku o náhrade škody odvolací súd poznamenáva, že neušlo jeho pozornosti, že absentuje vo výroku označenie oprávneného, t.j. poškodeného F. A., avšak toto pochybenie prvostupňového súdu pre absenciu odvolania proti výroku o náhrade škody, či už zo strany poškodeného, príp. prokurátora nemohol napraviť.

Poučenie:

Proti uzneseniu sťažnosť nie je prípustná (§ 185 ods. 2 Tr.por.).